

SOSIALISHOVINISTIEN SOFISMEJA

„Nashe Delo” (1915, № 1), jota likvidaattorit julkaisevat Pietarissa, on painattanut Kautskyn kirjusen „Kansainvälisyys ja sota” käännöksen. Samalla hra A. Potresov on ilmoittanut olevansa eri mieltä Kautskyn kanssa, joka hänen mielestään esiintyy milloin „advokaattina” (s.o. saksalaisen sosialishovinismin puolustajana, joka ei tunnusta tämän suunnan ranskalais-venäläisen muunnoksen olevan oikeassa), milloin taas „tuomarina” (s.o. marxilaisena, joka yrittää objektiivisesti soveltaa Marxin metodia).

Mutta todellisuudessa niin hra A. Potresov kuin Kautskynkin luopuvat periaatteesta marxilaisuudesta puolustaessaan ilmeisillä sofismeilla kansallisliberaalista työväenpolitiikkaa. Hra A. Potresov kääntää lukijain huomion pois perusasiasta väittelemällä Kautskyn kanssa yksityisasioista. Hra A. Potresovin mielestä englantilaisten ja ranskalaisten „demokraattien” (kirjoittaja tarkoittaa työläis-demokraatteja) „päätös” sotaan suhtautumista koskevasta kysymyksestä on „yleensä hyvä päätös” (s. 69); „he (nuo demokraatit) ovat menetelleet oikein”, — vaikka heidän päätöksensä „käy yhteen yleiskansallisen päätöksen kanssa...” pikemminkin „onnellisen sattuman vuoksi” kuin tarkoituksellisesti.

Näiden sanojen merkitys on selvä: hra A. Potresov puolustaa englantilaisten ja ranskalaisten varjolla venäläistä shovinismia todistellen, että kolmisopimusvaltojen sosialistien patrioottinen taktiikka on oikeaa. Hra A. Potresov ei väittele Kautskyn kanssa niin kuin marxilainen shovinistin kanssa, vaan niin kuin venäläinen shovinisti saksalaisen

shovinistin kanssa. Tämä on äitelän kulunut menetelmä, ja on huomautettava vain siitä, että hra A. Potresov naamioi ja sotkee kaikin tavoin puheidensa yksinkertaista ja selvää ajatusta.

Asian olemus on se, mistä sekä hra A. Potresov että Kautsky ovat samaa mieltä. He ovat samaa mieltä esimerkiksi siitä, että „nykyajan proletariaatin internationalismi sopii yhteen isänmaan puolustamisen kanssa” (K. Kautsky, Kautskyn kirjasen saksank. painoksen 34. sivu). Hra A. Potresov kirjoittaa „hävityksen kohteeksi joutuneen” valtion erikoisesta asemasta. Kautsky kirjoittaa: „Kansa ei pelkää mitään niin kovin kuin vihollisen maahanhyökkäystä... Jos väestö näkee, että sotaan ei ole syyssä oma hallitus, vaan naapurivaltion salajuonet, — ja mikä hallitus ei yritä lehdistön y.m.s. avulla juurruttaa väestöjoukoihin sellaista mielipidettä! — niin... koko väestössä herää yksimielinen pyrkimys puolustaa rajoja viholliselta... Rai-vostunut väkijoukko itse surmaisi ne, jotka yrittäisivät häiritä sotaväen lähettämistä rajoille” (K. Kautsky, s. 33, vuoden 1911 artikkelista).

Näin sitä puolustetaan muka marxilaisesti kaikkien sosialishovinistien perusaatetta.

Kautsky näki itse mainiosti jo vuonna 1911, että hallitus (ja porvaristo) tulee *pettämään* „kansaa, väestöä, rahvasta” sälyttäen syyn toisen maan „salajuonien” kontolle. Kysymys on siitä, sopiiko tuollaisen petoksen kannattaminen — on yhdentekevää, kannatetaanko sitä sotamäärärahojen puolesta äänestämällä vai puheilla, artikkeleilla y.m.s., — yhteen kansainvälisyyden ja sosialismin kanssa vai onko tuo kannatus saman arvoista kuin kansalliliberaalinen työväenpolitiikka. Kautsky menettelee kuin mitä häpeämättömin „advokaatti”, kuin paatunein sofisti vaihtaessaan salaa tämän kysymyksen kysymykseen siitä, onko „yksilöiden” järkevää „häiritä sotaväen lähettämistä” vastoin oman hallituksensa pettämän väestön enemmistön tahtoa. Kiistaa ei käydä siitä. Asian ydin ei ole siinä. Petetyt pikkuporvarit on saatava luopumaan vakuumuksesta, heille on selitettävä petos; kun heidän kanssaan mennään sotaan, täytyy joskus osata odottaa, kunnes sodan kokemus on takonut järkeä heidän päähänsä. Kysymys ei ole tästä, vaan siitä, onko sosialistien luvallista osallistua porvariston

harjoittamaan „kansan” pettämiseen. Kautsky ja A. Potresov puolustelevat tuollaista pettämistä. Sillä he tietävät mainiosti, että vuoden 1914 imperialistiseen sotaan ovat yhtä lailla syyssä kaikkien „suur”-valtojen, niin Englannin, Ranskan, Saksan kuin Venäjänkin, hallitusten ja porvariston „salajuonet”. Siitä puhutaan selvästi esim. Baselin päätöslauseelmassa vuodelta 1912.

On epäilemätöntä, että „kansa”, s.o. suuret pikkuporvarien joukot ja osa petetyistä työläisistä, uskoo porvariston taruun vihollisen „salajuonista”. Mutta sosialidemokraattien tehtävänä on taistella pettämistä vastaan eikä tukea sitä. Jo kauan ennen sotaa kaikki sosialidemokraatit sanoivat kaikissa maissa ja vahvistivat sen Baselissa, että todellisuudessa *kaikki* suurvallat pyrkivät lujittamaan ja laajentamaan siirtomaaherruuttaan, sortamaan pieniä kansakuntia j.n.e. Sotaa käydään siirtomaiden jaosta ja vieraiden alueiden rosvoamisesta; varkaat tappelevat — ja kun vedotaan siihen, että tällä haavaa kärsii tappion se ja se varas, pyrkien siten esittämään varkaiden edut kansan tai isänmaan etuina, niin se on häikäilemätöntä porvarillista petosta. Sodasta kärsimään joutuneelle „kansalle” meidän on sanottava *totuus*, joka on se, että sodan onnettomuksilta puolustautuminen on mahdotonta, ellei kukisteta jok’ikisen sotaa käyvän maan hallitusta ja porvaristoa. Belgian puolustaminen Galitsian tai Unkarin kuristamisen *avulla* ei ole „isänmaan puolustamista”.

Mutta asettuihan Marx itsekin, tuomitessaan sodat, esim. 1854—1876, jonkin sotivan suurvallan puolelle, kun sota vastoin sosialistien tahtoa osoittautui tosiasiksi. Tällainen on Kautskyn kirjaseen tärkein sisältö ja tärkein „valtti”. Samalla kannalla on myös hra A. Potresov, jonka mukaan „kansainvälisyys” on sitä, että määritellään, *kumman puolen menestys* sodassa on toivottavinta tahi vaarattominta, ei kansallisen, vaan *koko maailman* proletariaatin etujen kannalta katsoen. Hallitukset ja porvaristo käyvät sotaa; proletariaatin on määriteltävä, *minkä* hallituksen voitto on koko maailman työläisille vaarattomin.

Näiden järkeilyjen sofismi on siinä, että toimitetaan vaihto, asetetaan aikaisempi, jo aikoja ohieletty historiallinen kausi nykyisen tilalle. Niiden aikaisempien sotien peruspiirre, joihin Kautsky vetoaa, oli seuraava: 1) aikaisemmat

sodat ratkaisivat porvarillis-demokraattisia uudistuksia ja absolutismin tai vieraskansallisen sorron kukistamista koskevia kysymyksiä; 2) silloin eivät olleet vielä kypsyneet sosialistisen vallankumouksen objektiiviset edellytykset, eikä yksikään sosialisti voinut puhua *ennen sotaa* sodan hyväksikäyttämistä „kapitalismin romahduksen jouduttamiseksi”, kuten sanotaan Stuttgartin (1907) ja Baselin (1912) päätöslauselmassa; 3) *kummankaan* sotivan puolen valtioissa ei silloin ollut joltisenkaan voimakkaita, useissa taisteluissa koeteltuja sosialistisia joukkojoukkoita.

Lyhyesti sanoen: onko ihme, jos Marx ja marxilaiset rajoittuivat määrittelemään, *minkä* porvariston voitto on koko maailman proletariaatille vaarattomin (tai hyödyllisin), kun silloin ei voinut vielä olla puhuttakaan yleisestä proletaarisesta liikkeestä hallituksia ja porvaristoa vastaan kaikissa sotaa käyvissä maissa?

Ensi kerran maailman historiassa kaikkien sotivien maiden sosialistit kokoontuvat yhteen aikoja ennen sotaa ja ilmoittavat: me käytämme sotaa „kapitalismin romahduksen jouduttamiseen” (v. 1907, Stuttgartissa hyväksytty päätöslauselma). Siis he tunnustavat, että tuollaisen „romahduksen jouduttamisen”, s.o. sosialistisen vallankumouksen, objektiiviset edellytykset ovat kypsyneet. Siis he uhkaavat hallituksia vallankumouksella. Baselissa (1912) se sanottiin vieläkin selvemmin viittaamalla Kommuuniin ja vuoden 1905 loka—joulukuuhun, s.o. kansalaissotaan.

Kun sota puhkesi, niin sosialistit, jotka olivat uhanneet hallituksia vallankumouksella ja kutsuneet proletariaattia vallankumoukseen, alkoivat viitata siihen, mitä oli ollut puoli vuosisataa sitten, ja puolustella sosialistien harjoittamaa hallitusten ja porvariston tukemista! Marxilainen Gorter on tuhannesti oikeassa verratessaan hollantilaisessa kirjassaan: „Imperialismi, maailmansota ja sosialidemokratia” (s. 84) Kautskyn tyyppisiä „radikaaleja” vuoden 1848 liberaaleihin, jotka olivat rohkeita sanoissa ja pettureita teoissa.

Vuosikymmenien pitkään lisääntyivät vallankumoukselliset sosialidemokraattisten ja opportunististen aineiden väliset ristiriidat eurooppalaisen sosialismin sisällä. Kriisi kypsyi. Sota puhkaisi paiseen. Kansallisliberaaliset työväenpoliitikot, jotka puolustavat „oman”, „kotimaisen”

porvaristonsa etuoikeuksia, *sen* ensisijaista oikeutta omistaa siirtomaita, nujertaa pieniä kansakuntia y.m., ovat saavuttaneet ylivallan suurimmassa osassa virallisia puolueita. Sekä Kautsky että A. Potresov verhoavat, suojelevat ja puolusteleivat kansallisliberaalista työväenpolitiikkaa *sen* sijaan, että paljastaisivat sen proletariaatin edessä. Siinä on sosialishovinismin sofismien olemus.

Varomattomuudessaan hra A. Potresov tuli samalla sanoneeksi liikaa ja tunnustaneeksi, että „Stuttgartin sanamuoto on periaatteellisesti kestävä” (s. 79). Mikäs siinä! Avoimet luopiot ovat proletariaatille hyödyllisempiä kuin verhotut. Jatkakaa, hra A. Potresov, kieltäytykää rehdimmän Stuttgartista ja Baselista!

Diplomaatti Kautsky on hra A. Potresovia ovelampi: hän ei kieltäydy Stuttgartista eikä Baselista, hän vain... „vain”!.. siteeraa Baselin manifestia *jättäen pois* kaikki viittaukset vallankumoukseen!! Kaiketi sensuuri on ollut esteenä niin Potresoville kuin Kautskyllekin. Nähtävästi A. Potresov ja Kautsky ovat suostuvaisia puhumaan vallankumouksesta silloin, kun sensuuri antaa luvan...

Toivokaamme, että A. Potresov, Kautsky tai heidän kannattajansa ehdottavat Stuttgartin ja Baselin päätöslauselman muuttamista likipitään tällaiseksi: „Jos sota kaikista ponnistuksistamme huolimatta kuitenkin puhkeaa, niin meidän on määriteltävä koko maailman proletariaatin kannalta katsoen, kumpi tälle proletariaatille on edullisempaa: ryöstääkö Intiaa Englanti vai Saksa, juottavatko ja rosvoavatko Afrikan neekereitä ranskalaiset vai saksalaiset, kuristavatko Turkkiä itävaltalaiset ja saksalaiset vai englantilaiset, ranskalaiset ja venäläiset, kuristavatko saksalaiset Belgiaa vai venäläiset Galitsiaa, jakavatko Kiinaa japanilaiset vai amerikkalaiset” j.n.e.

„Sotsial-Demokrat” № 41,
toukokuun 1 pnä 1915

Julkaistaan „Sotsial-Demokrat”
lehden tekstin mukaan